

ОБҐРУНТУВАННЯ **технічних та якісних характеристик предмета закупівлі,** **його очікуваної вартості**

Послуги з письмового перекладу для потреб Вищого антикорупційного суду
Класифікація за ДК 021:2015 (CPV): 79530000-8 «Послуги з письмового перекладу»

Вимоги щодо технічних та якісних характеристик предмета закупівлі встановлено відповідно до вимог національних та міжнародних стандартів у галузі перекладів, у тому числі відповідно до ДСТУ 4309:2004 «Інформація та документація. Оформлення перекладів (ISO 2384:1977, MOD)», Стандартів професії Всеукраїнської громадської організації «Асоціація перекладачів України» 002-2000 «Послуги з письмового та усного перекладу. Спільні правила та вимоги до надання послуг», а також інших стандартів, які застосовуються при наданні послуг такого виду.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди при розгляді справ застосовують як джерело права Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) та практику Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ). Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) також передбачає необхідність застосування кримінального процесуального законодавства з урахуванням практики ЄСПЛ.

Право на перекладача є обов'язковим та невід'ємним елементом права на справедливий суд, так, підпунктами «а» та «е» частини третьої статті 6 Конвенції обвинуваченому у вчиненні кримінального правопорушення гарантовані права бути негайно і детально поінформованим зрозумілою для нього мовою про характер і причини обвинувачення, висунутого проти нього; якщо він не розуміє мови, яка використовується в суді, або не розмовляє нею – одержувати безоплатну допомогу перекладача.

КПК України закріплює право на переклад як одну зі складових частин передбаченої статтею 29 КПК України загальної засади кримінального провадження «Мова, якою здійснюється кримінальне провадження». Згідно з частиною третьою вказаної статті КПК України слідчий суддя, суд, прокурор, слідчий забезпечують учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою, право давати показання, заявляти клопотання і подавати скарги, виступати в суді рідною або іншою мовою, якою вони володіють, користуючись у разі необхідності послугами перекладача в порядку, передбаченому цим Кодексом.

У розвиток вказаного положення ряд статей КПК України встановлює право учасників кримінального провадження користуватися у разі необхідності послугами перекладача.

Разом з тим, необхідність забезпечення перекладу передбачена й в інших випадках, встановлених КПК України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а зокрема в межах міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання

вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження.

Так, наприклад, за змістом частин першої та третьої статті 548 КПК України запит (доручення, клопотання) про міжнародне співробітництво складається органом, який здійснює кримінальне провадження, або уповноваженим ним органом згідно з вимогами цього Кодексу та відповідного міжнародного договору України, а за його відсутності – згідно з цим Кодексом. Запит і долучені до нього документи супроводжуються засвідченим у встановленому порядку перекладом мовою, визначеною відповідним міжнародним договором України, а за відсутності такого договору – офіційною мовою запитуваної сторони або іншою прийнятною для цієї сторони мовою. Також, згідно з частиною третьою статті 575 КПК України клопотання про видачу особи в Україну разом з доданими до нього документами підписуються слідчим, прокурором або суддею, засвідчуються печаткою відповідного органу та перекладаються мовою, передбаченою міжнародним договором України.

Таким чином, чинне законодавство України встановлює обов'язок держави забезпечити учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою, у разі необхідності, можливість використання послуг перекладача за рахунок держави. Забезпечення перекладу у кримінальному провадженні є обов'язком Вищого антикорупційного суду (далі – ВАКС) і прямо впливає на ефективність здійснення кримінального провадження, а тому не може бути призупинено.

У 2024 році ВАКС як суд першої інстанції призначив 4 876 судових засідань для розгляду кримінальних проваджень по суті. Слідчими суддями ВАКС для розгляду клопотань, скарг, заяв під час досудового розслідування призначено 10 318 судових засідань. Загалом у 2024 році для розгляду справ і матеріалів ВАКС як судом першої інстанції призначено 15 716 судових засідань.

У I півріччі 2025 року ВАКС як суд першої інстанції призначив 2 776 судових засідань для розгляду кримінальних проваджень по суті. Слідчими суддями ВАКС для розгляду клопотань, скарг, заяв під час досудового розслідування призначено 4 816 судових засідань. Загалом у I півріччі 2025 року для розгляду справ і матеріалів ВАКС як судом першої інстанції призначено 8 021 судових засідань.

У кожному з окресленої великої кількості судових засідань, які проводяться у ВАКС, може виникнути потенційна необхідність забезпечення учасників кримінального провадження послугами перекладача.

Крім того, окремо варто зауважити, що необхідність забезпечення послуг з перекладу також зумовлена потребою в належній організації заходів міжнародного характеру у ВАКС, в тому числі проведенні офіційних зустрічей, конференцій і круглих столів за участі представників іноземних держав, дипломатичних представництв, міжнародних організацій (їх представництв) тощо.

Починаючи з 2022 року надання послуг з усного послідовного та письмового перекладів здійснювалося за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги (Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу в Україні, EUACI).

За умовами чинного контракту від 13 червня 2024 року зазначені послуги надаються ВАКС на загальну суму орієнтовно 640 000,00 грн.

Водночас, у 2025 році зафіксовано тенденцію до зростання потреби здійснення перекладу у кримінальних провадженнях – у першій половині 2025 року обсяг такої потреби майже вдвічі перевищив відповідний показник за другу половину 2024 року.

Зокрема: у 2024 році було виконано замовлень на суму орієнтовно 203 000,00 грн (з яких орієнтовно 153 000,00 грн – послуги з письмового перекладу), натомість у 2025 році – орієнтовно 400 000,00 грн (з яких орієнтовно 270 000,00 грн – послуги з письмового перекладу).

Проте, листом від 08 липня 2025 року Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу в Україні (EUACI) поінформувала ВАКС про неможливість подальшого надання міжнародної технічної допомоги на вказані потреби, починаючи з 31 серпня 2025 року.

Ураховуючи викладене та беручи до уваги припинення надання коштів міжнародної технічної допомоги на забезпечення надання ВАКС послуг з усного послідовного та письмового перекладів, наявна потреба в закупівлі таких послуг у другому півріччі 2025 року.

Оскільки фактичний обсяг зазначених послуг залежить від кількості документів, які потребуватимуть перекладу відповідно до вимог чинного законодавства України, в тому числі вимог КПК України, що неможливо точно спрогнозувати на момент проведення закупівлі, то їх орієнтовний обсяг становить 840 сторінок письмового перекладу.

**Начальник відділу
правового забезпечення апарату
Вищого антикорупційного суду**

Артем БРІНЦОВ